

trla, če ne jako pa malo. Trikrat je tedaj toča šla do Vidovega, potlej pa dež za dežjem tjan do mešnjaka meseca (avgusta). Zatega voljo so se gorice vse posmodile in vina je bilo malo. Za 20 kopačev gorice je dalo 4 vedre in vino je bilo kislo. Ceno je imelo polovnjak 60 gld. Žito, pšenica in drugo zrnje, je po srednjem obrodilo. Ceno je imel pšenice kore 18 gld., zmesi kore 12 gld. Sadu je bilo malo. Toto leto je bil mir med ljudmi in ni bilo jako hudo za živež.

1821. Toto leto je nasprotno letje lepo kazalo. Lepo vreme in v goricah dosti naloženega grozdja. Tako mine pol majnika meseca, potem pa pride dež za dežjem in mrzlo vreme. Na Ivanje je bil mraz. Majnik, Ivanjščak in pol Jakoplenščaka (juli) je bilo mokrega in mrzlega, tak da so morali plevci po goricah ogenj kuriti, in mešači in kosci na travniku kožube in gabane nositi. Tedaj je vse grozdje prešlo, ker je v dežji cvelo. Vina je bilo malo. Za 20 kopačev gorice je dalo 2 ali 3 vedre kislega vina. Ceno pa je imel polovnjak 70 do 80 gld. Sadja ni bilo nič, le nekaj sliv po nekterih krajih. Žito in pšenica po srednjem rodna. Hajdine malo, ker je bilo dosti dežja, ko je cvela. Cena zrnja je bila: kore pšenice 16 gld., zmesi kore 10 gld.

Žalostno trštvo z ljudmi.

Z ljudmi tržijo daleč od nas v južno-izhodni Aziji, kder veliko Kitajsko cesarstvo mejaši z anamskim kraljestvom. Na Kitajskem je sicer že veliko Kristjanov — vendar ajdov jih je veliko več. V anamskem kraljestvu je še sicer tudi veliko ajdov, vendar Kristjanov je precejšno število, ki posebno številno prebivajo kraj morja. Zdaj pa se zgodi, da kitajski ajdi s svojimi bitrimi ladjami prebrodijo morski zaliv kočičinski ter naglo planejo na anamske Kristjane. Večidel po noči uderejo v njih mirne vasi, — kdor se jim ustavlja, tega umorijo. Druge pa zvežejo in na svoje ladje zavlečejo. Brž ko so polne, hitro odrinejo čez morje na Kitajsko nazaj. In tukaj zdaj uboge krščanske vlovljence prodajajo paganskim Kitajcem ali pa jih zopet na ladje naložijo in čez veliko tiho morje v Ameriko prodajo, kder jih za delalce porabijo. Ta žalostna osoda zadene večidel le moške. Ženske prodavajo večidel Kitajcem, ki z njimi strahovito nesramno ravna.

In stan teh je gotovo bolj žalosten, kakor onih, ki so bili v Ameriko odposlani. Nesrečne krščanske ženske so po sili svojim domačim vzete, na ladjah kakor živina na tesni prostor vphane, brez dovoljne hrane in obleke. Ali še hujša jih čaka. Predane pridejo neusmiljenim ljudem v pest, ki jih potem pahnejo v jame pregreh in telesne in dušne nesreče.

Tolika nesreča je kitajske Kristjane globoko v srce ranila. In ker drugače pomagati ne morejo, zato pobirajo med seboj denarje, da take nesre-

čne anamske krščanike odkupijo od njihovih paganskih gospodov.

Vendar ne morejo storiti, kolikor bi radi. Nekaj zato, ker so kitajski Kristjani sila ubogi. Večidel pa zato, ker je število nesrečnic preveliko. Po 3000 se jih na leto razproda. Res grdo pagansko trštvo to. Kdaj bo luč prave vere vsem prisvetila in takim grozovitostim konec storila?

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Včeraj 10. septembra je ministerstvo razglasilo: cesarski patent, s katerim se državni zbor razpušča in **nove volitve razpisujejo.** Novi državni zbor je na 4. novembra sklican.

Mariborski centralni volilni odbor bo kmalu razposlal oklice in proglasil kandidate za mariborski, ptujski in celjski volilni okrog.

Pred vsem nam je gledati, da se volijo pridni zanesljivi volilni možj. Drugo se bo že vdalo. Postopajmo mirno pa čvrsto: za vero, dom in cesarja!

Na mnogih krajih so v nedeljo 7. septembra namenili praznovati 25letnico odpravljenja tlake in desetine ter o tej priliki mahali po duhovnikih. Ali deževno vreme jim je vse zamotilo. Sicer pa so kmeti sploh dovoljno izbrihtani sprevideti, da jim vse šinfanje na duhovne niti za en goldinar dač ne polajša. Sploh pa liberalni listi radi lažejo, ali pa resnico zakrivajo. Dne 7. sept. 1848 je cesar Ferdinand podpisal sklep, po katerem se je tlaka odpravila. Ali pri onem sklepu v državnem zboru so bili nazoči: knezi, grofi, škofi, mešniki in kmeti. Nihče ni ugovorjal. Vsi so enoglasno bili za odpravo desetine. Ni tedaj resnično, da bi liberalci sami kmetu do svobode bili pomagali. Na Hervatskem so v Zagrebu poslanci sprejeli nagodbo z Madžari. Novice pišejo o tej nagodbi tako: Mi sprejem pogodbe pozdravljamo za prvi korak na bolje, ki doide trojedni kraljevini kmalu; nam se ta sprava zdi kakor „plačanje na odbitek“ (absehlagszahlung) s 10 odstotki na dolg 100 odstotkov, ki so jih Ogri dolžni Hrvatom. Prevdarni možje, ki računajo s faktorji, kakor so dandanes, vzeli so od Ogrov na dolg raji 10 gld., kakor da bi jih bili odbili, držeči ga za to, da so jim Ogri še 90 gld. na dolgu ostali. Da pa čestitamo poslancem, ki so glasovali za sprejem in bolj prihodnost odprli Hrvatom, zato pa s tem nikakor ne grajamo onih, ki so glasovali proti, kajti potrebno je, da v listinah Hrvaških ostane zapisano, da pogodba taka, kakor je bila dovršena 6. dne septembra t. l., ne zadostuje pravu trojedne kraljevine in potrebščinam Hrvaškega naroda, kar je dr. Makanec v svoji resoluciji dobro povdaril. Da bi deželni zbor ne bil sprejel začasne te sprave, prišli bi bili še hujši časi nad ubogo Hrvaško, ali pa bi morali revolu-

cijo začeti zoper Oggersko — kakošen pa bo izid takega predložnega početja, no, to pač vsak lahko si na prstih sešteje.

Vnanje države. Na Nemškem zdaj pričakujejo prihod laškega kralja Viktora Emanuela v Berlin. Obiskal bo Lah zaveznika svojega nemškega Prusa. Potem nameni s pruskim cesarjem obiskati našega cesarja in si nagledati dunajsko razstavo. No, mi teh gospodov nič nismo niti željni niti veseli, akoravno se nju slovenski in nemški liberalci radujejo. Večidel zato, ker oba dva preganjata sv. cerkvo.

Ravno zdaj so 72letnega škofa Fuldenskega, naslednika sv. Bonifacija, obsodili na 400 tolarjev plače, ker je storil to, kar že blizo 2000 let sv. cerkva škofom storiati veleva. Prošta filenskega so rubili in ga še iz dežele pregnati žugajo. Nasproti pa Prusi branijo in v službi po sili varujejo ničvredne duhovne, katere so škofi izobčili. Seminišča povsod zapirajo, da nebi katoličani dobivali več novih in pridnih mešnikov.

Sploh nasilstvo je grdo in gujusno. Naši liberalci se pa tega veselijo in komaj čakajo, da bi se pri nas tudi kaj enakega godilo.

Francози so te dni doplačali strahovito veliko vojno odškodnino 5000 milijonov, katero so jim grabljivi Prusi naložili. Prihodno nedeljo zapusti poslednji pruski vojak francosko zemljo. V Parizu se vsled tega pripravljajo na slovesni: Te deum. Čudno pa je to, da oni denarji Prusom slabo teknejo. Imajo zdaj silno dragočo v deželi. Veliko ljudi se izseljuje v Ameriko.

Španskim republikancem se čem dalje, bolj huda godi. Skoro vsaki den imajo novega predsednika republike. Zdaj imajo nekega Kastelarja. Ta gospod zahteva 500.000 novih pušek in 500 milijonov denarja, da pobije Karliste. Vse to pa kaže, kako močna že more biti kralja Karla VII. reč. Severni kraji Španske so, izvzemši nekatera mesta popolno v njegovi oblasti. Pravijo, da ima zdaj 25000 vojakov.

Turški cesar zdaj popravlja svojo pomorsko vojno. Ker pa pogreša turških mornarskih častnikov, si je najel in pozval precej francoskih.

V izhodni Indiji imajo Angleži neizmereno veliko kraljestvo. Vendar jegovi prebivalci silno neradi trpijo angleško gospodstvo. Radi bi se iznebili jarma kramarskih tujcev. In ravno zdaj je došla v Evropo vest, da je umorjen predsednik.

V Perziji, katere kralj je pretečene mesece po Evropi potoval, so med tem nastali hudi neredi. Tolovaji razsajajo po deželi, da je strah in groza. Izposlani vojaki so se morali umakniti. Kralj bo imel veliko skrbi, preden deželo pomiri.

Razne stvari.

(Č. g. dr. Uloga), vrednik „Sl. Gosp.“ je na svojem potovanju zbolel. A zdaj se je že toliko ozdravil, da prevzame zopet vredništvo.

(Iz Videm-a) se nam piše, da so drzne laži „Sl. Naroda“ in „Sl. Tednika“ o shodu v Blanic tamošnje ljudi sila zavzele. Bilo je vse tako, kakor je „Sl. Gospodar“ izpovedal. Za dr. Vošnjaka je komaj 5—6 možev bilo, ki imajo ondi volilno pravico. Drugi so bili sami dijaki, pisarji in prišleci iz Kranjskega. Sicer pa smo „Sl. Narod“ po c. k. pravništvu prisilili, da je najgrše laži preklicati moral, ker sam ni bil toliko pošten, da bi to storil. Dr. Vošnjakova volitva je splavala po Savi. G. Kosar bo izvoljen za poslanca.

(Dr. Vošnjak) baje si ne upa za celjski volilni okrog za poslanca ponujati se. „Novice“ namreč poročajo št. 36, da se je nestanovitni mož Istriancem za Trstom prišel ponujati za kandidata. A, mi mu želimo srečen pot!

(Grozne morije) se nam poročajo od sv. Petra in sv. Barbare pod Mariborom. Ondi je bil zabodjen 18letni mladenič, tukaj pa bolj prileten posestnik ubit.

(Klatež: „Sl. Tednik“) nadleguje ljudi, akoravno mu na hrbet pišejo: retour (nazaj.) Piše se nam, da se po šmarski okolici poteplje v 52 iztisih. Nek fajmošter (najemnik) deliva 6 „Tednikov“ med svoje farmane. Novice pa pravijo: da taka roba ni nič vredna, ki se ljudem vsiljuje po vseh kotih, to je že stara kramarska skušnja. Kar je dobro, najde samo kupcev zadosti.

(G. Robič) trgovec in zastopnik „Slavije“ pri sv. Miklažu pri Ljutomeru je bil po skoro 5 mesečni preiskavi in zaporu te dni na povelje okrožne sodnije celjske izpuščen, ker se mu ni mogla dokazati nobena krivda.

(Zgodnjo in hudo zimo) prerokujejo nekatera znamenja. Že 28. avg. so cele trume lastovic čez Prago letele v svoj zimski štacijon. Iz Šlezije se poroča, da so se štorklje že na pot podale 23. avg., akoravno sicer še le konec septembra odpotujejo.

(Iz Ptuj.) [Cesar pri vojaških vajah.] Pretečeni četrtek se je cesar s posebnim železniškim vlakom ob pol deveti uri večer pripeljal v starodavni Ptuj. Mesto je bilo lepo razsvitljeno in ljudstva je bilo veliko, želečega videti svojega cesarja. Prenočil je v Turnišu zunaj Ptuja blizo vojakov, ki so ondi sred polja prebivali pod platenimi šotori. Kmalu drugi den so se začele v nazočnosti cesarja vojaške vaje. Vojaki so bili večidel sami Slavjani. Tudi naš slovenski regiment Hartung je bil zraven. Prišlo je veliko radovednih gledalcev iz Ptuja, Celja in Maribora gledat vojaških vaj. V saboto se je cesar s svojim številnim spremstvom zopet odpeljal. Znatno ga je razveselil slovesni sprejem Ptujčanov.

(Pri sv. Magdalene cerkvi) v Mariboru se vidi, da imajo jako vrlega župnika, ki mu je mar za čast božjo in povzdigo bogočastja. Mimo drugih hvalevrednih prenapredb je odpravil stare cyi-